

UCHWAŁA PAŃSTWOWEJ KOMISJI WYBORCZEJ

z dnia 17 kwietnia 2003 r.

w sprawie regulaminu Państwowej Komisji Wyborczej

Na podstawie art. 39 ust. 2 ustawy z dnia 12 kwietnia 2001 r. — Ordynacja wyborcza do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej i do Senatu Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. Nr 46, poz. 499, Nr 74, poz. 786 i Nr 154, poz. 1802, z 2002 r. Nr 14, poz. 128, Nr 113, poz. 984, Nr 127, poz. 1089 i Nr 153, poz. 1271 oraz z 2003 r. Nr 57, poz. 507) Państwowa Komisja Wyborcza uchwala, co następuje:

§ 1. Ustala się regulamin Państwowej Komisji Wyborczej, stanowiący załącznik do uchwały.

§ 2. Traci moc uchwała Państwowej Komisji Wyborczej z dnia 30 lipca 2001 r. w sprawie regulaminu Państwowej Komisji Wyborczej (M. P. Nr 25, poz. 427).

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Państwowej Komisji Wyborczej:
F. Rymarz

Załącznik do uchwały Państwowej Komisji Wyborczej z dnia 17 kwietnia 2003 r. (poz. 301)

REGULAMIN PAŃSTWOWEJ KOMISJI WYBORCZEJ

Rozdział 1

Postanowienia ogólne

§ 1. 1. Regulamin określa zasady organizacji pracy Państwowej Komisji Wyborczej, zwanej dalej „Komisją”, oraz sposób wykonywania jej ustawowych zadań.

2. Ilekroć w niniejszym regulaminie jest mowa o:

- 1) „referendum” — należy przez to rozumieć referendum wskazane w art. 1 ustawy z dnia 14 marca 2003 r. o referendum ogólnokrajowym (Dz. U. Nr 57, poz. 507);
- 2) „organach wyborczych niższego stopnia” — należy przez to rozumieć:
 - a) okręgowe komisje wyborcze, powołane w związku z wyborami Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej,
 - b) okręgowe komisje wyborcze, powołane w związku z wyborami do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej i do Senatu Rzeczypospolitej Polskiej,
 - c) komisarzy wyborczych, powołanych w związku z wyborami do rad gmin, rad powiatów i sejmików województw;
- 3) „spisach wyborców” — należy przez to rozumieć także spisy osób uprawnionych do udziału w referendum ogólnokrajowym lub w referendum lokalnym.

§ 2. Komisja rozpatruje i rozstrzyga kolegialnie sprawy należące do jej właściwości.

§ 3. Komisja uchwała akty prawne w zakresie określonym w ustawach, ogłasza je w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski” i podaje do publicznej wiadomości.

Rozdział 2

Organizacja pracy Komisji

§ 4. 1. Pracami Komisji kieruje jej przewodniczący, który w szczególności:

- 1) reprezentuje Komisję na zewnątrz;
- 2) zwołuje posiedzenia Komisji i im przewodniczy;
- 3) podpisuje w imieniu Komisji uchwały, wnioski oraz wyjaśnienia Komisji, zaświadczenia o wyborze posłów i senatorów, akty powołania komisarzy wyborczych, a także inne pisma wychodzące na ze-

wnątrz, z zastrzeżeniem spraw wymienionych w § 13;

- 4) nadzoruje wykonanie uchwał i wniosków Komisji;
- 5) zleca wykonanie określonych zadań Krajowemu Biuru Wyborczemu i nadzoruje ich wykonanie;
- 6) wykonuje czynności zlecone przez Komisję.

2. W razie nieobecności przewodniczącego Komisji jego funkcje pełni jeden z zastępców przewodniczącego.

§ 5. Komisja może przydzielić do wykonania określone czynności wynikające z jej zadań zastępcom przewodniczącego, członkom Komisji i sekretarzowi Komisji lub zespołom powoływanym w tym celu ze swego składu.

§ 6. Do zadań sekretarza Komisji należy w szczególności:

- 1) przedstawianie Komisji projektów uchwał, wniosków i wyjaśnień oraz innych materiałów przygotowywanych przez Krajowe Biuro Wyborcze;
- 2) przedkładanie Komisji w celu rozpatrzenia odwołań od rozstrzygnięć właściwych organów wyborczych niższego stopnia oraz skarg na ich działalność;
- 3) kierowanie inspekcją Komisji;
- 4) dokonywanie wstępnych uzgodnień z naczelnymi organami administracji rządowej w sprawie wydawania — w zakresie ich właściwości — niezbędnych aktów prawnych w sprawach dotyczących wyborów i referendum ogólnokrajowego oraz referendum lokalnych;
- 5) występowanie do wojewodów i organów jednostek samorządu terytorialnego w sprawach organizacyjnych dotyczących wyborów i referendum;
- 6) organizowanie na zlecenie Komisji narad z organami wyborczymi niższego stopnia.

Rozdział 3

Posiedzenia Komisji

§ 7. Komisja odbywa posiedzenia w wyznaczonym dniu tygodnia. Doręczenie zawiadomień o posiedzeniu, wraz z porządkiem obrad i materiałami na posiedzenie, zapewnia sekretarz Komisji w terminie umożli-

wiającym przygotowanie do udziału w obradach, chyba że posiedzenie zostało zwołane w szczególnym trybie.

§ 8. 1. Członkowie Komisji mają obowiązek uczestniczenia w jej posiedzeniach i innych pracach.

2. W razie niemożności wzięcia udziału w posiedzeniu Komisji, jej członek jest obowiązany powiadomić o tym, w miarę możliwości jeszcze przed posiedzeniem, przewodniczącego lub sekretarza Komisji.

§ 9. 1. W posiedzeniach Komisji stale uczestniczą sekretarz Komisji i wyznaczeni przez niego pracownicy Krajowego Biura Wyborczego.

2. W posiedzeniach Komisji mogą uczestniczyć inne osoby, zaproszone przez przewodniczącego Komisji.

3. Na wniosek członka Komisji posiedzenie lub jego część odbywa się wyłączenie z udziałem członków Komisji.

§ 10. 1. Komisja obraduje w obecności co najmniej 5 członków, w tym przewodniczącego Komisji lub jednego z jego zastępców.

2. Uchwały i inne rozstrzygnięcia Komisji zapadają większością głosów w głosowaniu jawnym. W razie równej liczby głosów rozstrzyga głos przewodniczącego posiedzenia.

§ 11. 1. Wybory przewodniczącego Komisji oraz oddzielnie jego zastępców odbywają się w głosowaniu jawnym. W razie równej liczby głosów ponawia się głosowanie.

2. Na wniosek członka Komisji przeprowadza się głosowanie tajne.

§ 12. 1. Z posiedzenia Komisji sporządza się protokół, w którym podaje się:

- 1) porządek obrad;
- 2) imiona i nazwiska uczestników;
- 3) zwięzłą treść wystąpień;
- 4) podjęte rozstrzygnięcia i ustalenia, ze wskazaniem osób, które głosowały przeciw przyjętemu rozstrzygnięciu lub wstrzymały się od głosu.

2. Do protokołu załącza się podjęte uchwały oraz wnioski i wyjaśnienia.

3. Uchwały, wnioski i wyjaśnienia Komisji podpisuje przewodniczący posiedzenia, z zastrzeżeniem § 13.

4. Protokół sporządza pracownik Krajowego Biura Wyborczego wyznaczony przez sekretarza Komisji.

5. Protokół podpisują przewodniczący posiedzenia i sekretarz Komisji.

§ 13. Wszystkie osoby wchodzące w skład Komisji i obecne na posiedzeniu podpisują następujące dokumenty:

- 1) w wyborach Prezydenta:

- a) uchwały w sprawie rejestracji lub odmowy rejestracji komitetów wyborczych kandydatów,
 - b) protokoły rejestracji kandydatów, uchwały o odmowie rejestracji kandydatów, listę kandydatów i uchwałę o skreśleniu kandydata z listy kandydatów,
 - c) protokół głosowania, uchwałę o wyniku wyborów oraz obwieszczenie o wynikach głosowania i wyborów,
 - d) sprawozdanie z wyborów,
 - e) uchwały w sprawie przyjęcia lub odrzucenia sprawozdań wyborczych komitetów wyborczych;
- 2) w wyborach do Sejmu i do Senatu:
 - a) uchwały w sprawie przyjęcia lub odmowy przyjęcia:
 - zawiadomienia komitetu wyborczego partii politycznej o zamiarze zgłoszenia kandydatów na posłów i kandydatów na senatorów,
 - zawiadomienia o utworzeniu koalicyjnego komitetu wyborczego,
 - zawiadomienia o utworzeniu komitetu wyborczego wyborców,
 - b) uchwały o przyznaniu jednolitych numerów dla list okręgowych tego samego komitetu wyborczego,
 - c) uchwały, o których mowa w art. 147 ust. 3 ustawy z dnia 12 kwietnia 2001 r. — Ordynacja wyborcza do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej i do Senatu Rzeczypospolitej Polskiej,
 - d) ustalenia zbiorczych wyników głosowania na listy okręgowe w skali kraju,
 - e) obwieszczenia o wynikach wyborów,
 - f) sprawozdania z wyborów,
 - g) uchwały w sprawie przyjęcia lub odrzucenia sprawozdań wyborczych komitetów wyborczych;
 - 3) w referendum:
 - a) protokół i obwieszczenie o wyniku referendum,
 - b) uchwały, o których mowa w art. 36 ust. 1, 3 i 5 ustawy z dnia 14 marca 2003 r. o referendum ogólnokrajowym,
 - c) sprawozdanie z przebiegu referendum;
 - 4) w wyborach do rad gmin, rad powiatów i sejmików województw oraz w wyborach wójtów, burmistrzów i prezydentów miast:
 - a) uchwały w sprawie przyjęcia lub odmowy przyjęcia zawiadomienia o utworzeniu komitetu wyborczego,
 - b) uchwały o przyznaniu jednolitych numerów dla list komitetów wyborczych,
 - c) uchwały w sprawie przyjęcia lub odrzucenia sprawozdania finansowego komitetu wyborczego,
 - d) obwieszczenie o zbiorczych wynikach wyborów na obszarze kraju;
 - 5) uchwały w sprawie przyjęcia lub odrzucenia sprawozdania o źródłach pozyskania środków finansowych, w tym o kredytach bankowych i warunkach ich uzyskania, przez partię polityczną i Fundusz

Wyborczy oraz o wydatkach poniesionych ze środków Funduszu Wyborczego;

- 6) uchwały w sprawie przyjęcia lub odrzucenia informacji finansowej partii politycznej o otrzymanej subwencji oraz o poniesionych z subwencji wydatkach.

§ 14. Dokumenty, o których mowa w § 13, zaświadczenia o wyborze posłów i senatorów, akty powołania komisarzy wyborczych oraz — stosownie do decyzji przewodniczącego Komisji — inne wydawane przez nią dokumenty opatrywane są pieczęcią Komisji.

Rozdział 4

Nadzór nad przestrzeganiem prawa wyborczego

§ 15. 1. Komisja, sprawując nadzór nad przestrzeganiem prawa wyborczego:

- 1) wydaje wytyczne i wyjaśnienia oraz informacje o przepisach prawa;
- 2) uchyla uchwały i inne postanowienia organów wyborczych niższego stopnia podjęte z naruszeniem prawa lub niezgodne z jej wytycznymi i przekazuje sprawy do ponownego rozpoznania bądź podejmuje inne rozstrzygnięcie w sprawie;
- 3) rozpatruje skargi na działalność organów wyborczych niższego stopnia;
- 4) przeprowadza inspekcję działalności organów jednostek samorządu terytorialnego wykonujących zadania zlecone związane z przeprowadzaniem wyborów i referendum.

2. Komisja może żądać od organów wyborczych niższego stopnia okresowych informacji o wykonaniu ich zadań.

3. Komisja analizuje problemy związane ze stosowaniem prawa wyborczego oraz przedstawia właściwym organom odpowiednie wnioski.

§ 16. 1. W wykonywaniu zadań, o których mowa w § 15 ust. 1 pkt 3 i 4, Komisja może zlecać przeprowadzenie kontroli przez pracowników Krajowego Biura Wyborczego, a także innych osób zaproponowanych przez sekretarza Komisji, tworząc inspekcję Komisji, zwaną dalej „inspekcją”.

2. O utworzeniu inspekcji Komisja rozstrzyga niezwłocznie po zarządzeniu wyborów lub referendum.

3. Komisja może zlecać wykonanie określonych zadań i prac organom wyborczym niższego stopnia.

§ 17. 1. Osoby dokonujące inspekcji działają w zakresie zleconym przez Komisję, legitymując się upoważnieniem podpisanym przez przewodniczącego Komisji oraz opatrzonym jej pieczęcią.

2. Osoby wchodzące w skład inspekcji są uprawnione do wglądu w dokumentację organów wyborczych niższego stopnia i komisji obwodowych, a także w dokumentację związaną z wyborami i referendum, znajdującą się w organach administracji rządowej i samorządowej oraz w podległych im jednostkach. Osoby

te mogą być obecne na posiedzeniach organów wyborczych, z wyjątkiem posiedzeń związanych z obliczaniem wyników głosowania i ustalenia wyników wyborów, a także są upoważnione do udzielania tym organom bieżących wyjaśnień.

3. Sprawozdania z działalności inspekcyjnej przedstawiane są niezwłocznie Komisji.

4. Komisja może przyznawać — na wniosek Kierownika Krajowego Biura Wyborczego — nagrody pieniężne osobom wchodzącym w skład inspekcji oraz innym osobom za szczególnie duży wkład pracy w przygotowanie i przeprowadzenie wyborów lub referendum.

Rozdział 5

Nadzór nad prowadzeniem i aktualizowaniem rejestru wyborców oraz sporządzaniem spisów wyborców

§ 18. 1. Komisja sprawuje nadzór nad prowadzeniem i aktualizowaniem stałych rejestrów wyborców w gminach oraz sporządzaniem spisów wyborców.

2. Nadzór wykonywany jest poprzez:

- 1) okresowe gromadzenie i analizowanie danych o liczbie mieszkańców gmin oraz o liczbie wyborców wpisanych do rejestrów wyborców w gminach;
- 2) okresowe kontrole prawidłowości prowadzenia i aktualizowania rejestrów wyborców;
- 3) kontrole prawidłowości sporządzania spisów wyborców;
- 4) kontrole dokonywane w związku ze skargami oraz informacjami o nieprawidłowościach w prowadzeniu rejestru wyborców oraz sporządzaniu spisów wyborców.

3. Czynności kontrolne wynikające z nadzoru Komisja wykonuje przy pomocy Krajowego Biura Wyborczego, które:

- 1) kontroluje prawidłowość prowadzenia rejestru wyborców i jego aktualizacji oraz sporządzania spisów wyborców i przekazuje w tym zakresie wójtowi (burmistrzowi, prezydentowi miasta) wyjaśnienia oraz wnioski dotyczące stwierdzonych uchybień;
- 2) może żądać informacji o stanie aktualizacji rejestru wyborców;
- 3) bada zgodność danych rejestru wyborców i spisów wyborców z danymi ewidencji ludności i aktów stanu cywilnego w gminie;
- 4) może żądać odpowiednich wydruków kontrolnych dotyczących osób objętych ewidencją ludności oraz wpisanych do rejestru wyborców;
- 5) może żądać informacji o liczbie wyborców wpisanych do rejestru wyborców;
- 6) może występować z urzędu do wójtów (burmistrzów, prezydentów miast) o wykreślenie z rejestru wyborców bądź spisu wyborców osób, które

z naruszeniem prawa zostały wpisane do rejestru wyborców bądź spisu wyborców, a także o sprostowanie niewłaściwych danych wyborcy wpisanego do rejestru wyborców bądź spisu wyborców;

7) przekazuje wojewodom oceny i uwagi dotyczące stanu ewidencji ludności w związku z prowadzeniem rejestru wyborców w gminach.

4. Kontrole, o których mowa w ust. 3 pkt 1 i 3, wykonują pracownicy Krajowego Biura Wyborczego na podstawie pisemnych upoważnień udzielonych przez Kierownika Krajowego Biura Wyborczego lub przez dyrektora właściwej delegatury Krajowego Biura Wyborczego.

5. Krajowe Biuro Wyborcze:

- 1) gromadzi i analizuje kwartalne informacje o liczbie mieszkańców gmin oraz o liczbie wyborców wpisanych do rejestrów wyborców w gminach na podstawie poszczególnych przepisów prawa wyborczego i przedkłada Komisji kwartalną informację o liczbie wyborców objętych rejestrem wyborców w gminach;
- 2) niezwłocznie po upływie terminu sporządzenia spisów wyborców gromadzi informacje o liczbie mieszkańców gmin oraz o liczbie wyborców wpisanych do spisów wyborców według stanu na dzień ich sporządzenia i przedkłada Komisji informację o liczbie wyborców wpisanych do spisów wyborców w poszczególnych gminach;
- 3) gromadzi zaktualizowane informacje, o których mowa w pkt 2, według stanu na 3 dni przed dniem głosowania, podając dodatkowo: liczby wyborców wpisanych na własny wniosek do spisu wyborców, liczby wyborców skreślonych ze spisu wyborców oraz liczby zaświadczeń o prawie do głosowania wydanych wyborcom, jeżeli w wyborach przewidziane jest ich wydawanie;

4) podaje do publicznej wiadomości informacje, o których mowa w pkt 1 i 2, po ich przyjęciu przez Komisję.

6. Kierownik Krajowego Biura Wyborczego przedkłada Komisji — w terminach przez nią ustalonych — ocenę stanu prawidłowości prowadzenia rejestrów wyborców oraz sporządzania spisów wyborców.

7. Dla wykonania czynności wynikających z nadzoru Komisji osoby upoważnione przez Kierownika Krajowego Biura Wyborczego i dyrektorów delegatur Krajowego Biura Wyborczego mają prawo wglądu do dokumentacji dotyczącej prowadzenia rejestru wyborców oraz sporządzania spisów wyborców.

Rozdział 6

Postanowienia szczególne i końcowe

§ 19. 1. Przewodniczący Komisji powiadamia Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej o zaistnieniu przypadków uzasadniających konieczność dokonania zmian w składzie Komisji.

2. Jeżeli zmiany, o których mowa w ust. 1, dotyczą osób pełniących funkcje przewodniczącego Komisji lub jego zastępcy, Komisja — po uzupełnieniu swojego składu — dokonuje niezwłocznie wyboru nowego przewodniczącego lub zastępcy. Przepisy § 11 stosuje się odpowiednio.

3. Informację o zmianach na stanowisku przewodniczącego Komisji lub jego zastępcy podaje się do publicznej wiadomości.

§ 20. Przewodniczący wydaje członkom Komisji legitymacje potwierdzające członkostwo i pełnione w Komisji funkcje, a także legitymacje komisarzom wyborczym.